

International Journal of **Kannada** Research

www.kannadajournal.com

ISSN: 2454-5813

IJKR 2021; 7(3): 11-14

© 2021 IJKR

www.kannadajournal.com

Received: 05-05-2021

Accepted: 09-06-2021

ಶ್ರೀಶ ಕುಮಾರ.ಪಿ

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ,
ಎಸ್‌ವಿಪಿ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ
ಸಂಸ್ಥೆ, ಮಂಗಳೂರು,
ಕರ್ನಾಟಕ, ಭಾರತ

ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನ: ಪಂಚವಣಿಯಲ್ಲಿ ರಾಮರಾಜ್ಯ

ಶ್ರೀಶ ಕುಮಾರ.ಪಿ

ಕಲೆಯೆಂಬುದು ಮನೋರಂಜನೆಯ ವಸ್ತು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದ್ಧತೆಯೂ ಅದಕ್ಕಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಲುಪಿಸಿ ಉತ್ತಮ ಸಮಾಜವನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಕಲೆಯ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ತರವಾದುದು. ಕಲೆಯು ಹಲವು ವಿಧಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಯಾ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಸಮಾಜದ ಮಿಡಿತಗಳನ್ನರಿತು ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಾ ತನ್ನ ಸ್ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಘಾತಿಸದಂತೆ ಬದಲಾವಣೆಗೂ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾ ಸಾಗುವ ಕಲೆಯು ಅವಿನಾಶಿಯಾಗಬಲ್ಲದು. ಹೀಗೆ ಸಾಗುವ ಕಾರಣ ಕಲೆಯ ಅಧ್ಯಯನ ಇತಿಹಾಸದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೂ ಸೂರಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾಲದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯ ಕುರಿತಾದ ಅಂದರೆ ಇತಿಹಾಸದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯಗ್ರಂಥಗಳು ಕೂಡ ಆಕರವಾಗುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಕಾವ್ಯ, ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಕಾಲೀನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕರ್ತೃಗಳು ಅಳವಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಕರವಾಗಿ ಒದಗುವ ಇಂತಹ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕವಿಯ ಕಲ್ಪನೆಯೂ ವಾಸ್ತವವೂ ಅಡಲಿರಬಹುದು.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೂ ಬಹುಮುಖ್ಯಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಂದರೆ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಚಂಪೂ ಕೃತಿಗಳಂತೆ ವಿವಿಧ ಭಂದಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಗೊಳಿಸುವ ಕಾರಣ, ಅವು ದೃಶ್ಯಾತ್ಮಕ ನಿರೂಪಣೆಗೂ ಒಗ್ಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಓದಿನಂತಲೂ ರಂಗಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಜನಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು. ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರನ್ನು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಲುಪುವುದು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಭಾಷಾ ಪ್ರಬೇಧವಾಗಿರುವ ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನದ ಮೊದಲ ಪ್ರಸಂಗವೆನಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತುಳುಪಂಚವಣಿ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ರಾಮರಾಜ್ಯ, ತುಳುನಾಡ ಸೊಗಡಿನ ಬಗೆಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಯಕ್ಷಗಾನ ಭಾಗವತರಾಗಿ, ಪ್ರಸಂಗಕರ್ತರಾಗಿ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರು ಬಾಯಾರು ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗವತರು. ಪೆರುವಡಿ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟರೆಂಬವರ ಎರಡನೇ ಮಗ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟ, ಹೆಸರು ಹೃಸ್ವಗೊಂಡು ಸಂಕಯ್ಯ ಎನ್ನುವುದೇ ಬಹುತೇಕ ರೂಢಿಯಾಯಿತು. ಬಾಯಾರಿನ ಏಕ ಮಠದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತು ಜ್ಞಾನವಂತರಾದರು. ಇವರ ವಿದ್ವತ್ತನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ವಿಜಯ ಅರಸರು ಇವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಆಸ್ಥಾನಕವಿಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದ್ದರೆಂಬುದಾಗಿ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪುರಾಣವಾಚನದಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗವತರಿಂದ ಅರಸುಗಳು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಳೆಗಾಲ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಅಣ್ಣನ ಜೊತೆಗೆ ಭಾಗವತರು ಮೇಳ ತಿರುಗಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಾಗವತರು ಹಲವು ಪ್ರಸಂಗಗಳ ರಚನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನ ಕಾಳಗ, ಬಭ್ರುವಾಹನ ಕಾಳಗ, ಅತಿಕಾಯ ಇಂದ್ರಜಿತು ಮೈರಾವಣ ಕಾಳಗ ಹಾಗೂ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ 'ಪಂಚವಣಿ ರಾಮಾಯಣ-ವಾಲಮುಲಿವೆರ ಕಾಳಗೊ' ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗವತರು ರಚಿಸಿದರು. ಭಾಗವತರು ತನ್ನ ಕುರಿತಾಗಿ ತುಳು ಪಂಚವಣಿ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ:

ಏರ್ ತುಳುವೇ ವಾಲಮುಲಿವೆ ಕಥೆ ಮಾಳ್ತೊ-
ನಾರ್ ಪಂಡಂಟ ಇಟ್ಟಲ ನೀಮೆತುಳಯಿ ಬಾ-
ಯಾರ ಪರ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟೆ ಮಗೆ ಸಂಕಯ್ಯಿ ಬಾಗೊಲೆ ಪಣ್ಣಿ ಚರಣೆ||
ಊರು ಕಾತೊಣ್ಣಿ ದೇವೆರ್ ಪಂಚಲಿಂಗೆ ಪಣ್-
ಪ್ಪಾರ್ ಪಣ್ಣಿಯಲೆಕ್ಕೊನೇ ಮಾಲ್ತೆ ಈ ಪದೊನು
ಊರುಬೇರಾಂಟ್ಲ ತಪ್ಪುತ್ತಂಟ ತಿದ್ವೊಣೊಡು ನೆಲಿಯಿರಾವಂದೆನ್ನನ್||

Corresponding Author:

ಶ್ರೀಶ ಕುಮಾರ.ಪಿ

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ,
ಎಸ್‌ವಿಪಿ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ
ಸಂಸ್ಥೆ, ಮಂಗಳೂರು,
ಕರ್ನಾಟಕ, ಭಾರತ

ಮೊತ್ತಮೊದಲ ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗವೆಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗವತರ 'ಪಂಚವಣಿ ರಾಮಾಯಣ-ವಾಲಸುಗ್ರೀವರ ಕಾಳಗೊ' ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ವಿಟ್ಟದ ದೊಡ್ಡಬ್ಬರಸು ಅವರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಅರಮನೆಯ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನವನ್ನು ರಚಿಸಿದರೆಂಬ ಪ್ರತೀತಿಯಿದೆ. ಪ್ರಸಂಗದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಹೇಳಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಲಯುಗದ ಛೇದನ ಸರ್ವಜಿತು ಸಂವತ್ಸರದ ವೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ತ್ರಯೋದಶಿಯಂದು ಅಂದರೆ ದಿನಾಂಕ ೨-೫-೧೮೮೨ರಂದು ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ವಾಂಸ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಚಿತ್ತಾಯರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: "ವಿಟ್ಟ ಅರಸುಲೆಗ್ ರಡ್ಡ್ ಜನೊ ಅಕ್ಕಡಿಕ್ಕುಲು - ನೇಲ್ಯಕ್ಕ, ಎಲ್ಯಕ್ಕೇಂದ್. ಮುಕುಲೆಗ್ ರಡ್ಡ್ ಜನೊಕ್ಕುಲಾ ಯಕ್ಷಗಾನೊದ ಮಿತ್ತ್ ಭಾಲೀ ಆಸಕ್ತಿ - ಅಭಿಮಾನೊ! ಅಕುಲೆನ ಇಚ್ಛೆ ಪ್ರಕಾರೊನೇ ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗವತರ್ ತುಳು ಪ್ರಸಂಗೊನು ಬರೆಪಿ ಸಾಹಸೊ ಮಲ್ತೆರ್." (ಪು.೫-ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಚಿತ್ತಾಯ-೧೯೬೫)

(ವಿಟ್ಟ ಅರಸಲಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಅಕ್ಕಂದಿರು - ದೊಡ್ಡಕ್ಕ, ಸಣ್ಣಕ್ಕ ಎಂದು. ಇವರಿಗೆ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಮೇಲೆ ಭಾಲೀ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಭಿಮಾನ! ಅವರ ಆಸೆಯಂತೆ ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗವತರು ತುಳು ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಬರೆಯುವ ಸಾಹಸ ಮಾಡಿದರಂತೆ.) ಕೇವಲ ಮೊದಲ ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನ ಎಂಬ ಗಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಈ ಕೃತಿಯು ಕವಿಯ ಸ್ವಂತಿಕೆ, ಕಲ್ಪನೆ, ತುಳುನಾಡಿನ ಜನಜೀವನ ಮುಂತಾದವುಗಳ ವರ್ಣನೆಯ ಕ್ರಮದಿಂದಲೂ ಗಮನಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಸಂಗದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬಗ್ಗೆ ಲಿಖಿತ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ದಾಖಲೆಗಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಚಿತ್ತಾಯರು "ವಿಟ್ಟ ಅರಮನದ ಬಾಕಿಲ್ಡ್ ಈ ತುಳು ಪ್ರಸಂಗೊದ ಸುರುತ ಪ್ರಯೋಗೊ ಆಯನಗ ಜನ ಸಮುದ್ರೊನೇ ಸೇರಂಡ್ಗೆ" (ಪು.೮-ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಚಿತ್ತಾಯ-೧೯೬೫) ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ಕಾರಣ ಈ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆದಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದಷ್ಟೆ. ಆ ಬಳಿಕ ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನದ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ನಡೆದ ಬಗ್ಗೆ ಇತರ ಉಲ್ಲೇಖಗಳೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅನಂತರ ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನ ರಚನೆಗೊಳ್ಳಲು ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕ ಮೂರು ದಶಕಗಳೇ ಕಾಯಬೇಕಾಯ್ತು.

ಪಾರ್ಥಿಸುಬ್ಬ ಕವಿಯ ಪಂಚವಣಿಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಲಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಂದು ಅದನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾದ ಅನುವಾದವಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪಂಚವಣಿ ಪ್ರಸಂಗವು ನೀತಾರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಪಂಚವಣಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲನ ಭಾಗದಿಂದ ಆರಂಭಗೊಂಡು, ಸುಗ್ರೀವ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದೊಂದಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ತುಳು ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಕಥೆಯು ಶೂರ್ಪನಖಿಯ ಮಾನಭಂಗಾನಂತರ ಆರಂಭಿಸಿ, ಮುಂದುವರಿದು ಪೂರ್ಣ ರಾಮಾಯಣದ ಕೊನೆಯ ತನಕ ಸಂಕ್ಷೇಪ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಿಗೊಂಡಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಪದಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೫೫ ಆದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ೩೨೦ಪದಗಳಿವೆ. ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಕುಶ ಲವರು "ಮುನಿ ಪಣ್ಣೆಯೇ ಎಂಕುಳಮ್ಮೆ ನಿದ್ಯಮ್ಮೆರಾ! ಬನ ಪಂಚವಣಿಬಾನಿ ದಾನೆ ಮಾಳ್ತೆಲಿಯೆ ಸೂ! ಪರ್ನಕಿ ಬುಕ್ಕೊಂಚಿ ಪೋಯಾಳ್ಕೆನ್ ಮಾಂತ ಈರಂಕುಳೆಗ್ ಪಣೊಂಡೆಂದ್ತಾ!" (ಅಪ್ಪ, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಮುಂದೇನು ಮಾಡಿದರು, ಶೂರ್ಪನಖಿ ಮತ್ತೆಲ್ಲ ಹೋದಳು ಎಂದೆಲ್ಲವನ್ನು ನಮಗೆ ಹೇಳಿ) ಎಂದು ವಾಲ್ಮೀಕಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳುವ ಮೂಲಕ ಆರಂಭವಾಗುವ ಪ್ರಸಂಗ, ಮತ್ತೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮರಾಜ್ಯದ ವೈಭವವನ್ನು ಹೇಳಿ ಪ್ರಸಂಗದ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಕಥೆಯ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಜೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಕವಿಗಳು ಮೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲೂ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿ/ಶಾರದೆ/ಇತರ ಇಷ್ಟದೇವರ ಸ್ತುತಿಪದ್ಯಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಗಳಪದ, ಸುರುವಿಗೆ

ಅಥವಾ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕವಿಯ ಇತಿವೃತ್ತವನ್ನು ಹೇಳುವುದೂ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗವತರು ತನ್ನ ಪರಿಚಯ, ಮಂಗಳ ಹೇಳಿರುವುದೆಲ್ಲ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಸಂಗದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಸ್ತುತಿ ಪದ್ಯವೇ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಸೋಜಿಗದ ವಿಚಾರ. ರಾವಣ ದಶಕಂಠ ಎಂಬುದನ್ನು ಕವಿಗಳು ಐದು ಜೋಡಿ ತಲೆಯವನೆಂದು ಹೇಳಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಳಸಿರುವುದು ಹೀಗೆ: ಜೋಡು ಕುದುರೆನ್ ರಥೊಕು ಕಬ್ಬೊಂದು ನಾಣೆಂಕ್! ಜೋಡೆರ್ ಮೂಜಿ ಲೋಕೊಟು ಎಂದ್ ಲೆಗಿತ್ಯೆನ್! ಜೋಡು ತರೆತಾಯೆ ಕಪಟೊತ ನೀತೆನೊಯ್ತ್ ಬಂಡಿಗ್ ಪಾಡ್ನಾಗ ನಿಕ್ತ್! ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಲವು ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳ ಬಳಕೆ ಪ್ರಸಂಗದುದ್ದಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾದರೂ ಮಂಡೋದಲಿ ಮತ್ತು ರಾವಣ ಸಂವಾದದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾಗಿ ಅಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನೇ ಪೋಷಿಸಿಟ್ಟಂತಿದೆ. ಮಾಯಾಮೃಗಕ್ಕೆ ಮನಸೋತ ನೀತೆಯು ರಾಮನೊಡನೆ ಜಿನ್ನದ ಬಣ್ಣದ ಜಂಕೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರಲು ದುಂಬಾಲುಬೀಳುವ ಚಿತ್ರಣ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ದಂಪತಿಗಳ ನಡುವಿನ ನೈಜಚಿತ್ರಣವನ್ನು ನೆನಪಿಸುತ್ತದೆ. "ತಿಕ್ಕುವೊ ಎಂದ್ ತೂವಾಂದೆ ಕುಳ್ಳೊಣ್ತೀರ್! ತಿಕ್ಕಾಂದ್ ಪಣ್ಣೆರೆಂಕ್! ಲಕ್ಶ್ ತ್ ಪೋತು ತೂಲೆಗೆ ಈರೆ ಕೈಕ್ಕವು! ತಿಕ್ಕಾಂದೊ ತೂಪೆಯೇನೊ!" (ಸಿಗಬಹುದೊ ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸದೆ ಕುಳಿತು ನೀವು! ಸಿಗದೆಂದು ಹೇಳುವಿರೆನಗೆ! ಎದ್ದು ಹೋಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಕೈಗದು! ನಿಕ್ಕದೊ ನೋಡುವೆ ನಾನು!) - ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಯೊಬ್ಬಳು ತನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಗದಲಿಸುವ ಲೀತಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಸೌಂದರ್ಯ ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲೂ ಕವಿಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಮೆರೆದಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಅಶ್ಲೀಲತೆಯ ಲೇಪನವಾಗದಂತೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವ ರಸಿಕತೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿದ್ದಾರೆ. ಕಿವಿ, ಮೂಗುಗಳು ತುಂಡಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸೂರ್ಪನಖಿಯು ತನ್ನ ದ್ವೇಷ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ರಾವಣನು ನೀತಾಪಹಾರಕ್ಕೆ ಉದ್ಯುಕ್ತನಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಚೋದಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೀತೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಶೈಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ. ಕಣ್ಣು- ಜಂಕೆಗಣ್ಣು, ಮೂಗು- ಎಣ್ಣಿನ ಹೂವಿನ ಮೂಲಿನವಳು, ಹಲ್ಲುಗಳು-ಕರ್ಪೂರ ತುಂಬಣ್ಣಿರುವ ಕರಡಿಗಿ, ತುಣುಗಳು- ತೊಂಡೆಹಣ್ಣುಗಳಂತೆ, ಪಾದಗಳು ಬಿಳಿ ಆಮೆಯಂತೆ... ಹೀಗೇ ವರ್ಣನೆಗಳು ಸಾಗುತ್ತವೆ. ಕರ್ಪೂರ ತುಂಬಣ್ಣಿರುವ ಕರಡಿಗಿ, ಬಿಳಿಯ ಆಮೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಹೋಲಿಕೆಗಳು ಕವಿಯ ಸ್ವಂತ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪದದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ "ಈತ್ ಮಾಂತಲ ಏನ್ ತೂತೆ ತೂವಾಂದ್ವವು! ಏತ್ ಪೊರುಳೊಯೆಂದ್ ಈರೆ ಪಿನ್ನಾರ್ ಬುಕ್ಕೊ!" (ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾನು ಕಂಡಿರುವೆ ಕಾಣದಿರುವವು! ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವೋ ಎಂದು ನೀವೇ ಅಲಿಯುವಿರಿ ಮತ್ತೆ!) ಎಂಬ ಮಾತು ಅಶ್ಲೀಲವೆನಿಸದೇ ಗೋಢಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನಮಗೇ ಇಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ರಸಿಕತೆಯ ಲೇಪನವಿದ್ದರೂ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಚಿಂತನೆಯೂ ಅಡಗಿದೆ. ನಾನು ಕಂಡದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದನ್ನು 'ಜಯವಿಜಯ'ರಾಗಿದ್ದ ನೀವು ಕಾಣಬಹುದು ಎಂಬ ಸೂಚನೆಯೂ ಇರಬಹುದು.

ಪ್ರಸಂಗದ ಎರಡನೆಯ 'ಕಿತ್ತಿಂದೆ ಕಾಂಡೊ' ಎಂಬ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಲಮೋಕ್ಷ ಕಥೆಯಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಚಿಂತನೆಗೆ ಹಚ್ಚುವ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಚಾರಗಳು ಇವೆ. ವಾಲ ವಧೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಾಲಯೊಡನೆ ರಾಮ ಹೇಳುವ 'ದುಷ್ಟ ನಿಗ್ರಹ ಶಿಷ್ಟರಕ್ಷಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತಾನು ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ' ಎಂಬ ಮಾತು ಬಹಳ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದು. ಏಕೆಂದರೆ ರಾಮ ಬೇರೆಲ್ಲೂ ತಾನು ಅವತಾರಪುರುಷ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದು ವಾಲಗೆ ಮುಂದೆ ಒದಗುವ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪೀಠಿಕೆಯಾಗಿ ಕವಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆಡಳಿತ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ತುಳುಸಂಸ್ಕೃತಿಯು

ಲೇಪನವನ್ನು ಕವಿ ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ರಾಮನು ವಾಯು ಮರಣಾನಂತರ ಆತನ ಮಗನಿಗೆ ಯುವರಾಜ ಪಟ್ಟಕಟ್ಟಿದನು ಎಂಬಲ್ಲಿ 'ಯುವರಾಜ' ಪದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ 'ಎಲ್ಲೆತ್ತಾಯ' ಪದ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪದ ಎಲ್ಲೆತ್ತಾಯ= ಚಿಕ್ಕ ಯಜಮಾನ ಎಂಬ ಅರ್ಥನೀಡುತ್ತದೆ. ಸುಗ್ರೀವ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಬಂದು 'ಈ ಕವಿಗಳ ಕುಲಕೆ ನೀನು ಅರಸಾಗಿ ಬಾಳಿಕೊಂಡಿರೆಂದು 'ಕಳಮೆಲಿ'ಯನ್ನು ತಲೆಗೆ ಸುರುವಿದರು.' ಆಶೀರ್ವಾದಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸೇನೆಯನ್ನೆಸೆಯುವುದು ಅಂದರೆ ಅಕ್ಷತೆಯನ್ನು ತಲೆಗೆ ಹಾಕುವುದು ಭಾರತೀಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ 'ಕಳಮೆಲಿ=ಕಳಮೆ/ಕಯಮೆ ಅಲಿ' ಅಂದರೆ ಕುಚ್ಚಿಲು ಅಕ್ಕಿ ಎಂಬುದಾಗಿಯೇ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಕಷ್ಟ ಬಣ್ಣದ ಅಕ್ಕಿ ತುಳುನಾಡಿನ ವಿಶೇಷತೆಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಅಕ್ಷತೆಯಾಗಿ ಅದನ್ನೇ ಬಳಸಿರುವುದು ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಗರಿಮೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ತನಗೆ ದೊರೆತಿದ್ದ ಸೀತೆಯ ಆಭರಣಗಳ ಗಂಟನ್ನು ಸುಗ್ರೀವನು ರಾಮ ಸಖ್ಯವೊಂದಿಗಾಗಿ ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಶ್ರೀರಾಮನು ಅದನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ತೆಗೆದು ಒಂದೊಂದರಲ್ಲೂ ಸೀತೆಯ ನೆನಪನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತುಳುನಾಡಿನ ಆಭರಣಗಳು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಭರಣಗಳಿಗೆ ತುಳು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವುದು ಕವಿಯ ಪ್ರತಿಭೆಯೂ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿಯೂ ಹೌದು. ಜಡೆಗೊಂಡೆ, ಮುಂದಲೆ ಬೊಟ್ಟು, ರಾಕುಣಿ, ಮೂಕುತಿ, ಕಿವಿಯ ಕೊಪ್ಪು, ಬಾಲಸರ ಓಲೆ, ಕುಚ್ಚಿಕಾಯಿ, ತಾಳಬಂದಿ, ತಾಳಕಂಠಿ, ಎರ್ಕಿ ಮಾಲೆ, ಗೆಜ್ಜೆಚಿಕ್ಕಿ, ಡಾಬುಪಟ್ಟಿ- ಹೀಗೆ ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯುಳ್ಳ ಹಲವಾರು ಆಭರಣಗಳು ತುಳುಹೆಸರುಗಳಲ್ಲೇ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವುದು ಒಂದೊಳ್ಳೆಯ ದಾಖಲೆಯಾಗಿಯೂ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ರಾಮರಾಜ್ಯವೆಂಬುದು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿ ಜನಜನಿತವಾಗಿದೆ. ರಾಮನ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸುಖಗಳೇ ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಜೀವಾಳವಾಗಿವೆ. ಅಂತಹ ರಾಮನ ಆಡಳಿತದ ನೀತಿಗಳು, ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಸಮಾಜವನ್ನು ಹಲವಾರುಮಂದಿ ತಮ್ಮದೇ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತಗಾರರಿಗೂ ರಾಮರಾಜ್ಯವೆಂಬುದು ಒಂದು ಆದರ್ಶ. ಅದನ್ನೇ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕುರಿತು ವರ್ಣನೆ, ಚರ್ಚೆ, ವಿಮರ್ಶೆಗಳಾಗಿವೆ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗವೊಂದರಲ್ಲಿ ರಾಮರಾಜ್ಯದೇ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಕಲವು ಪದಗಳನ್ನೇ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿದ್ದು ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವಷ್ಟು ವಿರಳ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಸಂಗದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಾಮರಾಜ್ಯದ ವರ್ಣನೆಸಾಗಲಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಮೂರು ವಾರ್ಧಕ ಷಟ್ಪದಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಈ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು ಕವಿಕಲ್ಪನೆಯ ಔನ್ನತ್ಯವನ್ನು ತೋರುತ್ತದೆ.

ದಿಂಜ ಮುಡಿ ಕಾಯ್ ಪಂದ್ ಇದ್ಯಾಂತಿ ಮರೊ ಇದ್ದಿ
ದಿಂಜ ಪಂದಿಡ್ಯಾಂತಿ ಕಾಡ್ಕಡ್ಡೆ ಪುಲೊ ಇದ್ದಿ
ಒಂಜಿ ಕೊಡಪಾನ ಪೇರ್ ಕೊರಂತಿ ಪೆತ್ತೊನೆ ಇದ್ದಿ ವೈರೊ
ಪಣ್ಣಾವೆ ಇದ್ದಿ
ಬಂಜಿ ಬತ್‌ಜೈಂದ್ ಪಣ್ಣಿ ಪೊಣ್ಣೊವಿದ್ದಿ
ದಿಂಜಿ ಬಾಲೆಗುಳು ಇದ್ಯಾಂತಿ ಇಲ್ಲಾಳದ್ದಿ
ಕಂಜಿ ಕೈಕಂಜಿ ಇದ್ಯಾಂತಿನಾಕ್‌ಕೆ ಇದ್ದಿ ರಾಮದೇವೆರ್
ರಾಜ್ಯೊಟು||
ಮಾಂತೆರ್ಲ ಮಲ್ಲಾಕ್ಚೆ ಬಡವೆರೆರ್ಲ ಇದ್ದಿ
ಮಾಂತೆರ್ಲ ಕೊಪುನಾಕ್‌ಕೆ ನಟ್ಟುನಾಕ್ಚಿ
ಮಾಂತೆರ್ಲ ಸಜ್ಜನರ್ ದುರ್ಜನರ್ ಸುದರಿದ್ದಿ ಕಳು ಹಾದ್ರೊ
ಕಪಟೊ ಇದ್ದಿ
ಮಾಂತೆರ್ಲ ನ್ಯಾಯೊಗಾರರ್ ಅತ್ತಾನಾಕ್ಚಿ

ಮಾಂತೆರ್ಲ ಮುನ್ನೂರು ವರ್ಷೊ ಕಲಿಯಾಂತೊಳ್ಳೆ ನೈಪಿ
ನರಮಾನಿ ಇದ್ದಿ||
ಓಳ್ ಸೂಯನಂದಟಲ ಮದಿಮೆಮುಂಜಿತ್ ಗೌಜಿ
ವೋಳ್ ಸೂಯನಂದಟಲ ನೇಮಾಯನೊತ ಗೌಜಿ
ವೋಳ್ ಸೂಯನಂದಟಲ ಬಯಕೆ ಮದಿಮೆತ್ ಗೌಜಿ,
ಮದಿಮ್ಕಳಾಯ್ ಮದಿಮೆ ಗೌಜಿ||
ಓಳ್ ಸೂಯನಂದಟಲ ಪೆದ್‌ತಿ ಸುದ್ದಿತ್ ಗೌಜಿ
ವೋಳ್‌ಕೊಯನಂದಟಲ ತೊಣ್ಣ್ ತೊಕ್‌ಪಿ ಗೌಜಿ
ವೋಳ್‌ಕೊಯನಂದಟಲ ರಾಮದೇವೆರ್ ಸತ್ಯೊತಾರೆಂದ್ ಪಣ್ಣಿ
ಗೌಜಿ||

ಕನ್ನಡಾನುವಾದ:

ತುಂಬ ಮಿಡಿ ಕಾಯ್ ಹಣ್ಣು ಇಲ್ಲದಿಹ ಮರವಿಲ್ಲ
ತುಂಬ ಹುಲ್ಲಲ್ಲದಿಹ ಕಾಡ್ಕಡ್ಡೆ ಹೊಲ ಇಲ್ಲ
ಒಂದು ಕೊಡಪಾನ ಹಾಲು ನೀಡದಿಹ ದನವಿಲ್ಲ ವೈರ
ಎನ್ನುವುದೇ ಇಲ್ಲ||
ತುಂಜಿಲ್ಲ ಬಲಿರೆಂಬ ಹೆಂಗಸರೇ ಇಲ್ಲ
ತುಂಬ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದಿಹ ಮನೆಗಳಿಲ್ಲ
ಹಸು ಕರುಗಳಿಲ್ಲದಿರುವವರೆ ಇಲ್ಲ ರಾಮದೇವರ ರಾಜ್ಯದಿ||
ಎಲ್ಲರೂ ದೊಡ್ಡವರು ಬಡವರಾರೂ ಇಲ್ಲ
ಎಲ್ಲರೂ ನೀಡುವವರೆ ಭಿಕ್ಷುಕರು ಇಲ್ಲ
ಎಲ್ಲರೂ ಸಜ್ಜನರೆ ದುರ್ಜನರ ಹೆಸರಿಲ್ಲ ಕಳವು ಹಾದರ
ಕಪಟವಿಲ್ಲ||
ಎಲ್ಲರೂ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಿಲ್ಲ
ಎಲ್ಲರೂ ನ್ಯಾಯಗಾರರು ಅಲ್ಲದವರಾರಿಲ್ಲ
ಎಲ್ಲರೂ ಮುನ್ನೂರು ವರ್ಷ ಕಳೆಯದೆ ಸಾಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ||
ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಮುಂಜಿಯ ಗೌಜಿ
ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರಲ್ಲಿ ನೇಮ ಆಯನದ ಗೌಜಿ
ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರಲ್ಲಿ ಸೀಮಂತ, ಮೈನೆರೆದ ಮದುವೆಯ ಗೌಜಿ
ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರಲ್ಲಿ ಹೆತ್ತ ಸುದ್ದಿಯ ಗೌಜಿ
ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರಲ್ಲಿ ತೊಣ್ಣು ತೂಗುವ ಗೌಜಿ
ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರಲ್ಲಿ ರಾಮದೇವರು ಸತ್ಯವತಾರಿಯೆಂಬ
ಗೌಜಿ||

-ಈ ಷಟ್ಪದಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಮರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದಾದ ಫಲವಂತಿಕೆಗಳು ಮೂಡಿಬಂದಿವೆ. ಸಮೃದ್ಧ ನಾಡೊಂದರ ಚಿತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯೆಲ್ಲ ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ತೃಪ್ತಿಯಿರುವ ಕಾರಣ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿ ತಾನಾಗಿಯೇ ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಷಟ್ಪದಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಳುನಾಡಿನ ಜೀವನಶೈಲಿಯನ್ನೇ ಗಮನದಲ್ಲಿಲಿಸಿ ರಾಮರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಾಣಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಕೃತಿಕವಾಗಿ ಮರಗಳ ತುಂಬಾ ಮಿಡಿ, ಕಾಯ್, ಹಣ್ಣು, ಗುಡ್ಡಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹುಲ್ಲು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಹಣ್ಣು ತುಂಬಾ ಹಸು, ಕರುಗಳು; ಮನೆತುಂಬಾ ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದರೂ ಹಾಲು, ದನಸಾಧ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇರುವ ಕಾರಣ ಭಿಕ್ಷುಕರೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ತುಳುನಾಡ ಜೀವನ ಶೈಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿದೆ. ಮದುವೆ, ಮುಂಜಿ, ಸೀಮಂತ, ಹೆರಿಗೆ, ಮೈನೆರೆದ ನಿಮಿತ್ತ ಶಸ್ತ್ರಗಳು, ನೇಮ, ಆಯನ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಯಿಲ್ಲದವ ಸಂತಸದ ಆಚರಣೆಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳೇ. ಹಾಗೆಂದು ಸಾವು ಮುನ್ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಪೂರ್ಣ ಜೀವನದ ಬಳಿಕ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದಷ್ಟೇ ಹೇಳಿರುವ ಕವಿ, ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆಯ ಕ್ರಮ 'ಬೊಜ್ಜು' ಪದವನ್ನೆಲ್ಲ ಬಳಸಿರುವುದು ವಿಶೇಷ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುವ ತುಳುನಾಡು ಹೇಗಿರಬಹುದೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಕವಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಗ್ರಂಥ ಋಣ:

೧. ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗವತರು- ಪಂಚವಣಿ ರಾಮಾಯಣಿ
ವಾಲಸುಲಿವೆರ ಕಾಳಗೊ- ಸಂ: ೩ ಕೆಶವ ಭಟ್ಟ- ಪ್ರಕಾ:
ಜತ್ತಿ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟ- ೧೯೭೮.
೨. ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ- ಬಾಯಾರ್ ಸಂಕಯ್ಯ
ಬಾಗೋಲೆರ್- ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ-
೧೯೯೫.
೩. ಡಾ.ಇ.ಎ.ವಿವೇಕ ರೈ(ಪ್ರ.ಸಂ.)- ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ-
ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಹಂಪಿ- ೨೦೦೭.
೪. ವಾಮನ ರಾವ್- ತುಳುನಾಡು- ಪ್ರ.ಕಾ: ಇ.ವಾಮನ ರಾವ್-
೨೦೦೯.